

[Nielsen-Man.]

kommende, meget lidt at bestille og havde som følge deraf dårlige forudsætninger for at tage stilling til de problemer, den kunne blive stillet overfor i konflikttilfælde. På øerne var der betydelig flere brug, og kommissionen havde derfor betydelig flere sager og fik en vis indsigt i disse forhold. Jeg betragter det som et stort fremskridt, at husmandsbrugskommissionen nu skal træde i stedet for brugskommissionen, idet de opgaver, som knytter sig til disse brug, i meget høj grad falder sammen med de opgaver, husmandsbrugskommissionen iøvrigt har.

Jeg er dog ikke helt tryk ved den kendelsesret, som husmandsbrugskommissionen får. Jeg er ikke sikker på, at husmandsbrugskommissionen i alle tilfælde er sammensat på en sådan måde, at man kan være fuldkommen tryk derved. Ganske vist skal der efter lovforslaget også skabes et ankenævn, som har en noget anden sammensætning og har den juridiske islet, som man må savne i husmandsbrugskommissionen, og det forsoner noget, men alligevel bliver der en rest af betænkelighed tilbage. Det gælder ikke mindst den fortrinsret, som husmandsbrugskommissionen ved kendelse kan give brugerne ved investering og belåning. Deroverfor har der været udtrykt megen betænkelighed, særlig fra juridisk side. Hvis ikke det var for fortiden og brugenes særlige karakter, ville jeg tilfulde dele denne betænkelighed, men netop som forholdene ligger, afsvækkes min betænkelighed.

Det er jo sådan, som den ærede foregående taler gjorde opmærksom på, at brugerne forsåvidt ikke har haft interesse i forbedring af ejendommene. Det foreliggende lovforslag giver dem en tryggere stilling. Heller ikke ejeren har haft denne interesse, og derfor er bygningerne tit i en dårlig tilstand, ja, der er endda mange af de små ejendomme, der er underkastet loven om brug af huse på landet, som er faldet helt sammen og ikke mere bebos. Derfor kan der meget vel tænkes tilfælde, hvor ejeren dels på grund af den forholdsvis ringe afgift, han får af ejendommen, dels på grund af de særlige omstændigheder, der knytter sig til overgangen til selveje, ikke er interesseret i at koste penge på bygningerne eller på forbedringer af ejendommen iøvrigt. Mange af disse ejendomme ligger hen i en tilstand, som er absolut uønskelig set fra samfundets side, og derfor kan det være rimeligt at give brugeren lejlighed til, når han ikke kan få ejeren med, at skaffe sig kredit for at kunne foretage

de forbedringer, der kan være tale om. Der kan være rimelighed i at skaffe ham en kreditmulighed ved belåning, ved pantsætning af ejendommen, og i visse tilfælde kan det være naturligt, ja, næsten nødvendigt for at nå formålet, at man indrømmer en fortrinsret.

Jeg er altså i stand til at affinde mig med de forholdsvis få betænkeligheder, jeg har ved lovforslaget, og kan anbefale det til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Det samme gælder forsåvidt de to følgende lovforslag, selvom jeg ikke kan tilbageholde et suk over, at det skulle være nødvendigt her at sprede denne lovgivning, som det var lykkedes at samle, dels under statshusmandsloven, hvorunder man samlede de mange udstykningslove, dels under loven om landbrugsejendomme, som i 1949 blev revideret. Derefter havde man kun ved siden af loven om brug af huse på landet. Nu bliver der skabt et nyt område.

Den ærede ordfører, som just talte, brugte den vending, at ved lov om brug af visse ejendomme og boliger på landet blev der forsåvidt skabt en type til afløsning af de brug, som før var under brugskommissioner og særlige retsregler. Det ærede medlem kaldte dem lejhuse. Jeg beklager meget, at dette udtryk er brugt, for disse huse, disse mindre landejendomme, er af en anden kategori end de brug, som har været omfattet af loven om brug af huse på landet.

Når den højtærede landbrugsminister har ment, at det var nødvendigt at få tilvejebragt en særlig lov for disse ejendomme, skal jeg affinde mig med det, men jeg kan ikke undlade at beklage, at man ikke i stedet har valgt at indføre de ændringer, der var nødvendige, i loven om landbrugsejendomme.

Lovforslaget om tillæg til lov om landbrugsejendomme går ud på, at netop disse små ejendomme, som før har hørt under lov om landbrugsejendomme, tages ud og henlægges til et nyt område. Når man accepterer forslag til lov om brug af visse ejendomme og boliger på landet, må man også acceptere forslag til lov om tillæg til lov om landbrugsejendomme, og trods betænkeligheder og en vis beklagelse skal jeg også tillade mig at anbefale disse to lovforslag til hurtig og efter omstændighederne velvillig behandling.

V. Knudsen: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Korsgaard, er forhindret i at være tilstede i dag, skal jeg på hans vegne knytte nogle ganske få bemærkninger til disse tre ret omfattende og meget betydn-